

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 10. Triginta & octo annos. Ad trigintæ & octo annorum paralysim,
leuiora sufficient delicta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](#)

perspicua; nimis proper corum grauissima
secula; quæ illi post tergum reiecerant, vt &
ipse Nabazardus licet gentilis & idolatria, eam
esse causam intelligeret vnde & ait. *Quia pec-*
Hier. cap. casus Domino, & non audistu vocem eius, factus
est vobu sermo hic. Rimare conscientiam tuam,
quando fortuna premis aduersa, morbis atte-
retis, & vita tua considera rationem, ut Attende
num in illo negotio pauperem decipisti, num ea
quæ tui munera erant, diligenter es exercitus,
num iuris coniunctisque proximi tui satisfeci-
sti. Num in carne tua commissum luxuria pec-
catum severa es vultus castigatione; num illata m
infamiam maledicā nū lenguā, & scandalosū
detractiōnibus redintegrasti.

Ita pī fecerunt fratres Ioseph, dum illis in-
explicata superuenit tribulatio tanta, quā ab
ipso Ioseph ut terrae exploratores arguerantur
antequam illi agnoscēt, vnde hæc illorum
erat confessio peccatorum: *Meritò hæc pacimor;*
qua peccatum in fratrem nostrum. Iam plus
quindecim anni elapsi erant, à commissu illo in
fratrem seclere veriditionis, & sibi persuadent,
hanc tribulationem obortam, cuius esse effectum
& ex isto pulsare tale luxurie condensari. Sagaci-
ter egit Daud, se refert ab inimicis circumcū-
stium, præcipue ramen falsis testibus accusatum
Surgentes testes iniqui, que ignorabam, interrogan-
bant me. Quid cum egli arbitrari? Asperum
induit cibicū, rigidum amplexus est jesuū;
Ego autem cum mis̄ molesti essent, induceb̄ cil-
piq., humiliab̄ in jūicio animam meam. &c.

*Quid hic cum altero conuenit? an non expedi-
te quætere & alios adducere testes in tui cau-
tionem?* An non famoris esset consiliis probate
contrarium? O Regem sapientissimum! Pruden-
ter intelligebat ex pīca; is suis hæc omnia scaturit,
que his Deus puniebat calamitatibus ad
eorum expiationem, pœni entia & mortifica-
tionis ac je unio ut affluit opera voluntaria.
Conveniens esset, tu quoque illum imitari,
Noueris peccatum esse, radicem peruersam;
*Deut. 29. Radix germinans fel, & amaritudinem, ait Moy-
seb. cap. 8. fes.* Semen est dolorum aduersitatumque ger-
men inauspicatum: *Qui seminavit dolorem Vepres,*
& catius seminasti; quid conquereris, quid ad-
miraris te nihil minus cogitante, germinari
tribulos atimum tuam ulcerantes? Exscinde iad-
icem, & ramos ex ea cito ablutelis pullulan-
tes; semen tolle, & zizania tolles ex ipsis ori-
tura.

§. 10. Triginta & octo annos. Ad triginta
& octo annorum paralysim, leuiora suffi-
cient delicta.

O Biicies, si paralytic homo ille ob pecca-
ta sua merito patiebatur, quis non hæc
fuisse grauia immo & grauissima judicabit
cum & ipse morbus paralyticus fuerit triginta &
octo annorum. Respondeo, si fieri posuisse,
licet delicta sufficiant adolescentiae. Si enim hæc
commissa fuerint ante paralyticum, jam ante tri-
ginta & octo annos illi patragerat, sed nec ipse
nobis aetas fuisse decrepita deferribut. Sepe
eum in juventibus primæ lanuginis, criminis
maxima libertatis, & in pudenterissima repre-
henduntur. In puerulo qui quinquenni tanta mo-
rum peruersitas, & effusa blasphemiarum info-
lentia fuisse cultipatur, ut eum de sine patris, ipso
spectante dæmones euillerint cruciandum, refe-
rente D. Gregor. Nihilominus hoc astro (non Lib. 4. dia-
nus) necessario sequi, quia grauissima fuit infirmi-
tas; eius fuisse peccata grauissima; est enim pec-
carum radix adeo peruersa, semen adeo perni-
ciosum, ut etiam minimum sufficiat ad produc-
cendos dolores, labores, morbos graues: &
quotquot dari possunt condignum non sunt vel
minimo peccato supplicium. Deinceps, quam
Palmo conclusis nascitur arbor instar montis
condensa, altissima. De grano spinis vix di-
uisibili exsuffi plantæ & pinus. Huius confor-
num edidit tractatum D. Chrysostom. vbi hi Ser. de la-
storian uxoris Lot explanat, quam Deus tam nūm punc-
torib[us] ne memorabili puniuit supplicio, ut cator por-
cam in statuam fatis transmutari: quæ ratio cul. 2. 2.
Num caelum rea? num via præfigit? num al-
taria profanauit? Num idola venerata? num
viro fecundifraga? Nequaque, hoc solum egit:
oculos ad cibarum, vnde fuerat egressa retor-
tu curiosa: res erae oīhili, curiositiat mulierum
familiarium, velle videre; quod Spiritus S. vi rem
incredibilem supponit; *Incredibilis anima. Stang. Sap. 197.*
Ser. 5. 4.

Alium lego in D. Augustin. tractatum, vbi temp.
rationem exponit, cur Deus permiserit tot
calamitatibus laboribusque agitari sibi charissi. Jacob ob-
mum, fidelemque amicum Iacob, in his, que leuis pe-
Ioseph filio suo aduersa contigerunt. O quale cata p[ro]p[ter]e
tortumentum, dum ei illa quam texuerat tunica mitur,
defertur sanguine hæcino purpurata, cui im-
ponitur, & credit, à feris filium deoratum:
tantisque paterna viscera mortis absumptis,
vbi nec

et nec admitteret nec inveniret tanto dolori le-
niendo rationem, proinde cunctos vite dies in
perpetuo luctu, & funebri traduxit lamentatio-
ne, mortisq; Ioseph planctu amarissimo. Qui-
decim annis elapsis creatus a Pharaone Ioseph
Proter Aegypti. Stupet D. Augustinus, quod to-
to illo tempore intermedio numquam Ioseph
patri suo de vita salutisque incolumente renun-
tiaverit, cum ipse patris perspectum haberet
luctum nulloque negotio potuisse hoc ipsum in-
dicare, iam ad summum honoris culmen eue-
tus, vel cursorem litteris instratum transmis-
sere. nihil tamen horum, quinimum se coniavit,
nihil scriptis; antequam vero se fratribus quis-
eset, intimaret, tot pater interim obiuitur au-
gustus. Domine, cur tam amaris amicu-
tum Iacob crucias doloribus, afflictionibus,
iisque tam diuturnis? An non vir pius tu non
tuus familiaris? Tu dicas: atra mea, aliquibus
peccatis erat obnoxius leuioribus respondet D.
Augustinus). Et peccatum veniale etiam leuissi-
mum penitentia meretur, ad minus, viginti anno-
rum & maiorum.

¶ 29 Idem appendiit in statera delictum Moysi &
II. Aaron, illudque adeo leue, ut acutissimum suo
Pater illud oculo Sancti vix percipiatur: & ad sum-
Moyses & mun hoc esse posuit, quod ad petram accesser-
eauerint, non tante fiduciae de Dei verbo signis
exhibitis, ut fides exigebat. Hanc eorum
diffidemus puniri Deus hac penae, ne ter-
ram ingredenterur promissionis, amboque
prius morentur, vnius in monte Hor, alter
in monte Nebo. Hoc David expendit: Moy-
ses & Aaron in Sacerdotibus eius. Erant Dei Sa-
cerdos, amici charissimi, familiares intimi,
nibilominus tam severe eorum castigauit deli-
cta leuiora; Domine Deus noster tu exaudiebas
nos, Deus tu propitiis fuisti eu. & viscens in om-
nes adulcentiones eorum. Nota illud; **I** somnes
aduentiones eorum. Ne vel minimam cogita-
tionem, aut vanam imaginationem, aut orio-
sum verbum omisisti grauissime non punitur.
Talibus peccatis tanta multa & quidem mor-
tis;

David ob commissum adulterium, eique
iunctum homicidium, licet ei culpa fuerit di-
milia, audierique ex ore Nathan: Dominus
transiulit peccatum tuum; nibilominus: toto
quo vixit tempore, numquam ei defuit dolor
acerbior. Quatuor filios luxit morte absump-
tos, idque iuxta a se prolatam sententiam: O quem
reddet in quadruplum. Ex eorum numero Ab-
salon in eum bella mouet, Hierusalem profun-

gum expellit; impleri que illa Dei commina-
tiva praedictio: Non deficiet gladius de domo sua.
Et ob unicum actum superbiae, quo iussit loab III,
in extensi sui dominii vanam ostentationem ini-
re censum populi sui, quod fuisse peccatum David. ^{3. Re. 1. s. 1.}

Nec non
mortale afferit nemo: cum Spiritus Sancti di-
cat. Fecit David regnum in oculis Domini &c.
excepto sermone Vris Herbae. Eum tamen Deus

tam mortifera lus castigauit, ut intra sex hora-
rum spatiis, a mane usque ad meridiem peste
consumpta interierint septuaginta hominum
milia, ipse vero adeo conspicuus Angeli e-
iusque gladii euaginari perterritus, ut ei venen-
rum sanguis congelaret, ex quo, secundum

quorundam opinionem, torus reliquo vita
tempore frigore nimio constrictus cohingeret.
Absolutum virtutis exemplar erat Ioseph, &
ob castitatis defensionem in veruom coniectus,
cum vero iam foret liberandus, ad biennium

eius protelatur captiuitas, haec tantum ut reot
ex causa, quod pinceret Regis Pharaonis suam
plus nimio confident liberationem cuique re-
quisierit apud Pharaonem suffragium quam vi-
tum iustum debeat ab homine ieiunari: Erat
quidem Deus cum eo, ut ait Scriptura (ait Diuus
Augustinus). Sed quia plus iusto in homine con-
dit, dum petuit a pincerna: Memento mei &c. D. Augus-
tus additum duo anni, quibus teneretur in carcere, Ser. 82. ci.

Splendidum virtutum ornamenti testantur omnes
Sacerdotem Zachariam, patrem D. Iohannis III.
Baptiste, de cuius meritis illud D. Lucas per-
similiter illustrat testimoniū; Erant ambo iusti an-
te Deum incidentes in omnibus mandatis & iusti-
as. scitationibus Domini sine querela. Descendit An-
gelus de celo; nec minor ipso Gabriele, bene-
ficium illi a Deo praestitum memorans, quo na-
scitur filii praeuntiarerit praclarissima ac

Iohannem signat nominandum; quia vero vel
paululum dubius de promissio iubabuit, illico
clinguis, ad nouem menses obmutuit. Absit
opinari peccatum fuisse mortale, sufficiat ve-
niale, ut noster rite probat Cardi. Caieta & ^{2.29. 37. 46.} Luc. 1. 20
quædam mentis infirmitas; cum enim & se
iam atate declivem, & xoremque cum infecun-
dam, tum ad funera cerneret properarem in-
Li. 1. in vi-
terro ganit; quomodo fieri istud? Vnde ego hoc te S. Vin-
centiam? In huius fluctuationis poenam, ait An-
centii Fer-
gelus: Et ecce eris tacens, & non poteris loqui rariensis.
usque in diem quo hoc fiant.

Casum plane stupendum de D. Vincentio refert Lib. 1. c. 36
M. Dia. & M. Gom. Cū tota eius vita miraculū
V. quoddam esset ac sanctitatis prodigium, videre Exam-
K k k 3 multi pluri

multi desiderabant id quod pernox in cubiculo suo ageret; spargebatur enim de illo, quod nullo candelæ aut facis adhibito lumine, totus clarissimus radiaret. Talem eum quidam Monachi Benedictini confexerunt, in quorum monasterio S. Vincentius fuerat hospitio exceptus intrantes enim præfati religiosi noctu eius cubiculum aduerterunt ex eo tautum oris lucis fulgorem, ut Solis meridiani non cederet claritat, qua perterriti recesserunt. Hoc ipsum contigit D. Regine Violantæ in Barcellona, quæ luce ex eius cubiculo promicante repercutta, nullo dicto verbo pedem subito retraxit. Hinc autem liquido constat tali virum sanctum in anima sua potissimum luce, cum de corpore exterius tantum emitteret fulgorem. Accessit Rex Aragonia nocte quadam cum allocuturus, a socio vero ingredi se posse requisitus, Cui ille consensit. Intrat Rex, ecce vir Deierationi membris totus intentus tanto lumine circumclusus, ut eo turbatus, nec virum allocutus foras prodicerit. Quod cum viro Dei postmodum referetur, id se adeo ægre ferre ostendit, ut conuerteret ad socium, eundem grauiter reprehenderet nimis libertatis, ab concilium regi ad cubiculum suum accessum, in eatus delicti poenam, cum septenni febri damnauit: illico enim cum febris ardentissima invaserit nec toto septennio vel unico eum die dimisit incomitum. Quis credit? Virum pretates ac misericordiae merito spectabilem socio suo tantam infligere poenam, & ob quod tam immane quanto delictum? Regi concesserat accessum ut virum Dei alloqueretur, an hoc non fuisse ipsa maiestas regis quod in eo vel imaginabile delictum? Punit eum tamen septenni febri, quæ se nec ad horam remitteret. Ut discant omnes, num multa, num grauia requirantur crimina ad triginta & octo annorum paralyticis infligendam?

*Lib. 13. de
cunctis, c. 11.* Imponamus finem cum D. Augusto, ubi agit de peccato Adæ, quod fuit illud peccatum? inobedientia: præceperat enim illi Deus ne comederer de ligno scientia boni ac mali, comedit, & transgreßus est Dei mandatum, qua illum Deus ob hoc peccatum poena mulctauit? Ipsum Adamum mortis reum damnauit, omnemque e-

ius prosapiam, tam ipsum, quam omnem elegit propaginem, ut rebellis proditiones insimulans, paradiso exturbavit, & in totum futurum tempus vitæ præsentis, tantis totque misericordias tradidit, quot, quantumque patimur, fame perimus, siti aescimus, laboribus fatigamur, morbis exhausti, doloribus affligimur: nec illus capere sufficit intellectus aut lingua exprimere, malorum omnium aut numerum aut gravitatem, nec est illa illa euincat, aut euadat incolomis, in futurum autem cunctos æternæ gehenna, æternis ignibus addixit cruciandos. O Supreme rerum Domine, an haec non tua lex, statutum tuum etiatisimum: Pro mensura peccati, eris & plagarum modus. An tanti unicum appendit in statuta iusta sumptum pomum, ut in eius equipondium, tam graues molestasque poenas appendas, hominemque agg: aues delinquentem? Scito, has omnes plagas, tanto peccato condignum non esse supplicium. Deus immortals! Hinc omnes compescit habeam, quid si peccatum, & quam leui illa vestra punia: Deus supplicio. Si Adamum cuiusque posteros tot doloris, aggradiuntibus, morte denique ipsa pro unico peccato iuste damnauit, quod tam leue indicamus: quid te turbat, quod te pessimum, pregravant que languores calamitates, aduerfitas tantum criminum, scelerumque in Deum & proximum reum terra caloque execrabilis? Quid in stuporem raperis, ob immisam tibi corporis infirmitatem, qui foris domique libidinosus, carnis inquinamentis luxuque totus perditus, instar bruti vixisti? Quid effutis querelas diuturna te obrui necessitate, pauperum languagua, pupillorum viduarumque oppressor non tolerandus? Plura nobis hic occurunt consideranda ex consilio Spiritus Sancti similes calus referentis. Fac conclusionem quod si Deus peccata leuiora, et prædictissimam tam leuiores, diuturnisque plectas poenis, in iis, quorum volebat misericordi, quibus tormentis, cruciatibus flammisque damnavit inimicos, in quos vehementer commoveretur, & secundum iustitiae rigorem *Sap. 13. 10.* punire decrevit peccatores? Cum omnium tentati sunt, & quidemcum misericordia, disciplinam acceptantes securum, quoniammodum cum ira iudicatis impii, tormentia paterniora.

§. II. Hunc